

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 287/2023
23.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Невенке Важић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Немањом Симићевићем као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Марка Врућинића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Врућинића-адвоката Марка Кљајевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.469/19 од 12.07.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1.бр.1092/22 од 13.12.2022.године, у седници већа одржаној дана 23.03.2023. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Врућинића-адвоката Марка Кљајевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.469/19 од 12.07.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1.бр.1092/22 од 13.12.2022.године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр.469/19 од 12.07.2022. године, окривљени Марко Врућинић је оглашен кривим да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године.

Истом пресудом, окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и то 96,35 грама опојне дроге канабис и једне дигиталне вагице за прецизно мерење са натписом „...“.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1.бр.1092/22 од 13.12.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе заменика Вишег јавног тужиоца и браниоца окривљеног Марка Врућинића, адвоката Марка Кљајевића, па је потврђена пресуда Вишег суда у Београду К.бр.469/19 од 12.07.2022. године.

Захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Марка Врућинића-адвокат Марко Кљајевић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, формално означавајући да захтев подноси само против пресуде Апелационог суда у Београду Кж1.бр.1092/22 од 13.12.2022. године, иако из образложења захтева

произилази да се захтевом суштински побија и пресуда Вишег суда у Београду К.бр.469/19 од 12.07.2022. године. Бранилац је предложио да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине другостепену пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 бр.1092/22 од 13.12.2022. године и списе предмета врати другостепеном суду на поновно одлучивање. Иако формално не означава, из образложења захтева произилази да бранилац суштински указује и на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцена навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног Марка Врућинића у захтеву за заштиту законитости истиче да се првостепена пресуда заснива на доказима на којима се по закону није могла засновати и то на два записника о препознавању од стране тада осумњичених АА и ББ и записника о претресању стана и других просторија од 31.07.2019.године. На овај начин, бранилац суштински указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Наведено бранилац образлаже тиме да осумњичени АА и ББ пре вршења препознавања, нису описали лице које препознају сходно одредби члана 90. ЗКП и што су у каснијем току поступка испитани у својству сведока, иако по закону једно лице у истом поступку не може имати процесне улоге и осумњичених и сведока.

Супротно наводима браниоца, у односу на записнике о препознавању, није учињена повреда одредбе члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер правоснажне пресуде нису засноване на том доказу.

Исти наводи захтева, истакнути у жалби браниоца окривљеног Марка Врућинића-адвоката Марка Кљајевића, били су предмет разматрања Апелационог суда у Београду који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену по жалбама изјављеним против првостепене пресуде Вишег суда у Београду К.бр.469/19 од 12.07.2022. године. Апелациони суд у Београду, као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни три, трећи став своје одлуке Кж1 бр.1092/22 од 13.12.2022. године изнео јасне и довољне разлоге, а које Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на те разлоге и упућује, односно да се побијане пресуде не заснивају на записницима о препознавању осумњичених АА и ББ.

Бранилац затим истиче да је супротно одредби члана 158.ЗКП извршен претрес стана на ..., улица ..., јер нису били испуњени законски услови за претрес стана без наредбе. Ово из разлога што су претресању стана, као сведоци, присуствовала два пунолетна грађанина која су потписала записник о претресању стана, што није предвиђено одредбом члана 158. став 1. ЗКП, односно у случају претресања стана без наредбе, док је оцену законитости наведеног претреса дала судија за претходни

поступак тек по протеку седам месеци од предузете радње и након што је окончана истрага. Бранилац затим указује и да је првостепени суд погрешно протумачио да је полиција након извршеног претреса обавестила судију за претходни поступак сходно члану 160. ЗКП, јер такав акт не постоји, већ је након враћања оптужнице у фазу истраге, заменик јавног тужиоца доставио спис судији за претходни поступак. На крају, бранилац још наводи да полиција приликом предузимања наведене радње, сходно одредби члана 156.став 2.ЗКП није окривљеног поучила о праву да узме браниоца и да има право да присуствује доказној радњи, ставља предлоге и приговоре на изведену радњу.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Врућинића, адвоката Марка Кљајевића се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Претрес стана у улици ... је обављен дана 31.07.2019. године, од стране инспектора ПС Земун, уз сагласност држаоца стана. Ово је констатовано у потврди о уласку у стан и друге просторије ПС Земун, коју је потписао окривљени Марко Врућинић, без примедби, као и у записнику о претресању стана и других просторија ПС Земун, где је констатовано и присуство два пунолетна грађанина, који су поред окривљеног и овлашћеног службеног лица, потписали записник, те и у извештају о извршеном претресању стана без наредбе ПС Земун Ку број 10715/19 од 01.08.2019. године.

Одредбом члана 158. став 1.тачка 1) ЗКП, која је као основ претресања означена у свим поменутих исправама, је прописано да јавни тужилац или овлашћена службена лица полиције могу изузетно, без наредбе суда ући у стан и друге просторије и без присуства сведока предузети претресање стана и других просторија или лица која се ту затекну уз сагласност држаоца стана и друге просторије. Ставом 3. истог члана је прописано да ако је након уласка у стан и друге просторије предузето претресање, о уласку у просторије и извршеном претресању без наредбе суда и присуства сведока биће сачињен записник у коме ће се назначити разлог уласка и претресања.

Како је претрес стана извршен уз сагласност држаоца стана, која је услов примене члана 158. став 1.тачка 1) ЗКП-претресање стана без наредбе суда, а држалац је без примедби потписао записник, то је радња претресања предузета у складу са одредбом члана 158. ЗКП, а чињеница да су тој законитој радњи присуствовала и два пунолетна лица која су потписала записник као сведоци, не чини радњу незаконитом.

Истог дана, након завршеног претресања стана, сачињен је извештај, који је насловљен судији за претходни поступак Вишег суда у Београду и тај извештај је достављен јавном тужиоцу уз кривичну пријаву.

Одредбом члана 160.ЗКП је прописано да кад јавни тужилац или овлашћена службена лица полиције предузму претресање стана и других просторија или лица без наредбе о претресању, дужна су да о томе одмах поднесу извештај судији за претходни поступак који цени да ли су били испуњени услови за претресање.

Смисао законске одредбе члана 160. ЗКП је верификовање законитости претресања стана кроз процену постојања услова за претресање стана без наредбе. Судија за претходни поступак је дужан да процени да ли су испуњени услови за

претресање, што је судија за претходни поступак и учинила и о томе дописом обавестила Више јавно тужилаштво дана 04.03.2020. године. Будући да је од стране судије за претходни поступак констатована испуњеност услова за претресање стана без писмене наредбе и правилност примене члана 158.став 1.тачка 1) ЗКП у тренутку када је та радња предузета, тиме је потврђена законитост наведене радње, на коју не утиче протек времена између извршене радње и достављања судијског извештаја јавном тужиоцу.

Врховни касациони суд је оценио као неосноване и наводе захтева у делу да је повређена одредба члана 156. став 2.ЗКП, из разлога што окривљени приликом претреса стана није поучен о праву да узме браниоца и да има право да присуствује доказној радњи, ставља предлоге и приговоре на изведену радњу, с обзиром да је претресање извршено у складу са одредбом члана 158.ЗКП, док се примена одредбе члана 156.став 2.ЗКП везује за радњу претресања на основу наредбе.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, зато што су разлози које првостепени суд наводи у пресуди о чињеницама које су предмет доказивања нејасни и у знатној мери противречни и о чињеницама које су предмет доказивања постоји знатна противречност између онога што се наводи у разлозима пресуде и изреци пресуде, као и због повреде закона из члана 75.ЗКП, јер приликом саслушања у полицији окривљеном није омогућено да позове свог изабраног браниоца, адвоката Марка Кљајевића. Како наведене повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се овај суд у оцену наведених повреда, није упуштао.

У осталом делу захтева, бранилац оспорава утврђено чињенично стање и полемиче са чињеницама утврђеним у правноснажним одлукама, те указује на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним правноснажним одлукама, а што такође не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па се овај суд ни у оцену ових навода није упуштао.

Због свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је одбијен као неоснован.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић